

The Holy See

KATEHEZA PAPE IVANA PAVLA II.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 18. veljače 2004.

Bog strastveno želi naše spasenje

Uvodno čitanje: Hvalospjev (usp. Ef 1,3-10). Bog Spasitelj (Večernja - Ponedjeljak I. tjedna) Blagoslovljen Bog i Otac / Gospodina našega Isusa Krista, / on koji nas blagoslovi svakim blagoslovom duhovnim / u nebesima, u Kristu. / Tako: u njemu nas sebi izabra / prije postanka svijeta / da budemo sveti i neporočni pred njim; / u ljubavi nas predodredi za posinstvo, / za sebe po Isusu Kristu, / prema dobrohotnosti svoje volje, / na hvalu Slave svoje milosti. / Njome nas zamilova u Ljubljenome / u kome, njegovom krvlju, / imamo otkupljenje, / otpuštenje prijestupa / po bogatstvu njegove milosti. / Nju preobilno u nas uli / zajedno sa svom mudrošću i razumijevanjem / obznanivši nam Otajstvo svoje volje / po dobrohotnom naumu svojem / što ga prije u njemu zasnova / da se provede punina vremena: / uglaviti u Kristu / sve - na nebesima i na zemlji.

1. Veličanstveni "blagoslovni" himan, kojim započinje Poslanica Efežanima i koji se izgovara svakoga ponedjeljka u službi Večernje, bit će predmetom više razmatranja na ovome našem putu. Za sada ćemo se zadovoljiti općim pogledom na ovaj svečani i pomno uređeni tekst, sličan velebnoj građevini određenoj za uzdizanje čudesnoga djelovanja Božjega što se za nas ostvarilo u Kristu. Zapčinje se onim što je "prije", što prethodi vremenu i stvaranju: već u toj božanskoj vječnosti zaživljuje naum koji nas nadilazi, a to je "predodređenje", to jest naum nezaslužen i ljubavlju potaknut, koji vodi prema spasenju i slavi.

2. U tome transcendentalnom naumu koji uključuje stvaranje i otkupljenje, svemir i ljudsku povijest, Bog je "po dobrohotnom naumu svojem" unaprijed odlučio "uglaviti u Kristu", to jest uvesti u duboki red i smisao sve, ono nebesko i ono zemaljsko (usp. 1,10). Naravno, On je "Glava Crkvi, koja je Tijelo njegovo" (1,22-23), ali je i životno počelo svemira. Kristovo se gospodstvo stoga širi

kako na svemir tako još određenije i na obzorje Crkve. Krist ima službu "punine", tako da se u njemu obznanjuje "Otajstvo" (1,9) kroz vijekove sakriveno, te sve što postoji - po vlastitome redu i stupnju - mogne ostvariti naum što ga je Otac od vijeka zamislio.

3. Kao što ćemo kasnije vidjeti, taj svojevrsni novozavjetni psalam upućuje ponajprije na povijest spasenja, koja je izričaj i živi znak "dobrohotnog nauma" (1,9), "dobrohotnosti volje" (1,5) i božanske ljubavi. Tako se dolazi do uzvisivanja "otkupljenja njegovom krvlju" na križu, "otpuštenja prijestupa", obilnoga izlivanja "bogatstva njegove milosti" (1,7); do božanskoga posinstva kršćanina (usp. 1,5) i "razumijevanja Otajstva volje" Božje (1,9), po kojoj se ulazi u prisnost sa samim trojstvenim životom.

4. Imajući na umu ovaj cjeloviti pogled na himan kojim započinje Poslanica Efežanima, poslušat ćemo sv. Ivana Zlatoustoga, izvanrednoga učitelja i govornika, tankočutnoga tumača Svetoga pisma, koji je živio u IV. stoljeću te postao carigradski biskup usred svakovrsnih nevolja, tako da je pretrpio čak i dva uzastopna izgnanstva. U svojoj Prvoj propovijedi o Poslanici Efežanima, tumačeći taj hvalospjev, on razmišlja o "blagoslovu" kojim smo "u Kristu" blagoslovljeni: "Što ti ustvari nedostaje? Postao si besmrtni, postao si slobodan, postao si sin, postao si pravedan, postao si brat, postao si subaštini, s njime kraljuješ, s njime si proslavljen. Sve nam je darovano i - kako je pisano - kako nam onda s njime neće sve darovati? (Rim 8,32). Njemu koji je tvoja prvina (1Kor 15,20-23) klanjaju se anđeli, kerubini, serafini: što ti još uopće nedostaje?" (PG 62,11). Bog je sve to učinio za nas, nastavlja, Zlatousti, "po dobrohotnosti svoje volje". Što to znači? Znači da Bog strastveno želi naše spasenje i gorljivo za njim žudi. "A zašto nas tako ljubi? S kojeg mu je razloga toliko stalo do nas? Zbog same dobrote: milost je ustvari vlastitost dobrote" (ibidem, 13). Upravo stoga, zaključuje crkveni otac, sv. Pavao izjavljuje da je sve izvršeno "na hvalu Slave njegove milosti, kojom nas zamilova u Ljubljenome". Doista, Bog "nas nije samo oslobodio grijeha, nego nas je i učinio dostojnima svoje ljubavi... uresio je našu dušu i učinio je lijepom, poželjnom i ljupkom". A kad Pavao kaže da je Bog to učinio po krvi svoga Sina, sv. Ivan Zlatousti kliče: "U svemu tome nema većega od toga da je Bog svoju krv prolio za nas. Veće od posinstva i od ostalih darova jest to da ni Sina svojega nije poštedio (usp. Rim 8,32); velika je stvar doista to da su otpušteni grijesi: ali još je veće što se to dogodilo po krvi Gospodinovoj" (ibidem, 14).